

واکاوی مفاهیم صلح و جنگ و بررسی چگونگی تحقق آنها در موزه‌های صلح و جنگ^۱

طیبه میربهودی پاقلمه؛ دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران
حمیدرضا بیگزاده شهرکی؛ استادیار دانشگاه فنی و حرفه‌ای، یزد، ایران

چکیده

موزه مکانی است که با نگاه به گذشته و تاریخ یک ملت با استفاده از ابزار هنر سعی در انتقال حوادث، اتفاقات و فراز و نشیب‌های آن ملت به نسل آینده دارد. این مفهوم وقتی در کنار صلح و جنگ می‌نشیند ترکیب منحصر به فرد و معناداری را ایجاد می‌کند. موزه‌های صلح و جنگ از طریق نمایش صدمات و خسارات حاصل از جنگ و در پس آن برپایی نمایشگاه‌ها و فعالیت‌های آموزشی می‌کوشند «فرهنگ صلح» را از طریق چنین مکانی رواج دهند و نشان می‌دهند که چگونه می‌توان با تضاد بدون خشونت و به نحوی خلاقانه مدارا کرد. در همین راستا، پرسش اصلی در پژوهش حاضر این است که صلح و جنگ واجد چه مفاهیمی هستند و چگونه امکان تحقق در موزه‌های مرتبط را به دست می‌آورند؟ در این پژوهش که به روش توصیفی - تحلیلی به انجام رسیده است، ضمن پرداختن به مفاهیم و مبانی نظری موضوع، نمونه‌های شاخص موزه‌های صلح و جنگ نیز مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته و تلاش گردیده تا از طریق نقد آنها، به تبیین نحوه تحقق مفاهیم در مصادیق پرداخته شود. نتایج پژوهش حاکی از آن است که می‌توان با خلاقیت در زمینه طراحی، نگاهی عمیق‌تر و مشحون از معنا را برای مخاطب به ارمغان آورد و ضمن به اجرا درآوردن رسالت خود از طریق نمایش آثار و صدمات ناشی از جنگ - اعم از مادی و معنوی - احساس آرامش ناشی از صلح را به مخاطب انتقال داد. لذا این موزه‌ها بیش از آنکه جایی برای تماشای اشیاء و ابزار یک واقعه تاریخی باشند، محلی برای گفت و گو، برنامه‌های آموزشی، پژوهش و فرهنگ‌سازی با موضوع پیامدهای جنگ و گسترش صلح جهانی می‌باشند.

واژه‌های کلیدی: مفهوم، موزه، صلح، جنگ

۱. مقدمه

هدف از این پژوهش بررسی مفاهیم و مبانی صلح و جنگ و نحوه ارائه این مفاهیم در موزه‌های صلح و جنگ است؛ مبانی‌ای که با همه محدودیت‌های سیاسی، اقتصادی و اجرایی به صورت جسورانه آرمان‌های معماران را به نمایش در می‌آورد. به طور کلی هدف اصلی از احداث موزه‌های صلح و جنگ، نمایش و انتقال مفاهیم صلح و جنگ به شیوه‌ای صحیح‌تر به مخاطب و نمایش

^۱ این مقاله مستخرج از رساله کارشناسی ارشد طیبه میربهودی با عنوان «طراحی موزه صلح و جنگ با رویکرد معناگرایی» است که در دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد با راهنمایی دکتر حمیدرضا بیگزاده شهرکی به انجام رسیده و با موفقیت مورد دفاع قرار گرفته است.

^۲ نویسنده مسؤل؛ ایمیل: mojmoj.behbodi@gmail.com